

Ongevraagd advies Werk en Mantelzorg

Aan	Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Súdwest-Fryslân c.c. Gerbrig Fekken, contactambtenaar werkgroep Mantelzorg
Van	Adviesraad Sociaal Domein Súdwest-Fryslân
Betreft	Ongevraagd advies Werk en Mantelzorg, naar aanleiding van Rapport MantelzorgNLpro “Súdwest-Fryslân Omtinken”.

INLEIDING

Op 11 april presenteerde MantelzorgNLpro haar onderzoeksrapport met aanbevelingen gebaseerd op twee onderzoeksvragen van de gemeente:

1. Hoe coördineren we alles wat er rondom mantelzorg in de gemeente gebeurt (versterken mantelzorgcoördinatie)?
2. Hoe zorgen we dat mantelzorgers de weg naar de juiste ondersteuning vinden?

Op 21 maart had de Werkgroep Mantelzorg van de Adviesraad Sociaal Domein een gesprek met de contactambtenaar Mantelzorg over 5 thema's die de werkgroep de eerste maanden van 2024 heeft uitgewerkt als bijdrage aan het Mantelzorgbeleid van de gemeente Súdwest-Fryslân.

In lijn met het bovenstaande willen we een aantal van de thema's omzetten in een ongevraagd advies aan het College van B&W SWF. Dit advies gaat over *Werk en Mantelzorg (pagina 3 en 4)*.

Mantelzorg en arbeidsmarktkrapte

Door een groeiend aantal ouderen met ouderdomsgebreken, chronische ziekten en handicaps dreigen mantelzorgers van 25 tot 65 jaar in toenemende mate belast te worden. Zij zorgen immers vooral voor hun ouder wordende ouders. Veel van deze mantelzorgers moeten hun baan/werk combineren met mantelzorg, aandacht voor eigen gezin en tijd voor ontspanning. Uit onderzoek blijkt dat in 2023 bijna 20% van het ziekteverzuim in het bedrijfsleven mantelzorg gerelateerd is. Tegelijkertijd hebben werkgevers de grootste moeite nieuw personeel aan te trekken.

Arbeidsmarktkrapte speelt in alle branches. De urgentie om balans te vinden in de combinatie werk en mantelzorg is nu al hoog en wordt de komende jaren alleen maar groter.

Voor werkgevers- en werknemersorganisaties en de rijksoverheid is balans brengen tussen werk en mantelzorg een prioriteit in de mantelzorgondersteuning. (Zie ook de bijlage “Samen werkt het”, een publicatie van 18 januari 2024, uitgegeven na een conferentie van de Stichting Werk en Mantelzorg samen met de Stichting van de Arbeid.)

Rol gemeente

De gemeente heeft hierin ook een belangrijke rol te vervullen. Wij adviseren de gemeente om de belangrijke rol die zij heeft op te pakken want:

- A. De gemeente heeft contacten met het bedrijfsleven en stimuleert al jaren het belang van goed en maatschappelijk verantwoord ondernemerschap en adviseert daarin. Dat is een activiteit van de accountmanagers van de gemeente.

- B. Wettelijk is de gemeente bovendien verantwoordelijk voor mantelzorgondersteuning van haar inwoners, dus ook voor de werkende mantelzorgers. De gemeente heeft het belang ingezien om het mantelzorgbeleid voor nu en de komende jaren te formuleren. Het SoCo heeft een belangrijk aandeel in de uitvoering daarvan.
- C. Bovendien heeft de gemeente de erkenning “Mantelzorgvriendelijke organisatie” van de Stichting Werk en Mantelzorg voor haar eigen apparaat en kan hiermee een voorbeeldrol vervullen.
1. Rol van de gemeente zien wij in een tweesporenbeleid: het ene spoor is van de **werkende mantelzorgers** en het andere dat van **werkgevers** met nadruk op het gezamenlijke belang en de samenwerking tussen beiden.
 2. Gebruik beide sporen om informatie te verspreiden over:
 - het belang van balans tussen werk en mantelzorg;
 - de mogelijkheden voor het verkrijgen van balans in de combinatie werk en mantelzorg;
 - welke mantelzorgondersteuning door wie binnen de gemeente SWF geboden wordt.Werk hierin samen met plaatselijke/regionale vakbonden en eventueel brancheorganisaties.
 3. Coördinatie en afstemming door of in samenwerking met de gemeente is van belang, want het gaat om meerdere betrokken partijen en belangen: werkende mantelzorgers, werkgevers, gemeentelijke accountmanagers, SoCo/Stipepunten, mantelzorgmakelaar, Gebiedsteam, vakbonden, werkgeversorganisaties. Alleen dan kan de uitvoering een succes worden. Denk hierbij aan het rapport van MantelzorgNLpro waarin versterking van Mantelzorgcoördinatie bepleit wordt.
 4. Maak gebruik van de expertise van de Stichting Werk en Mantelzorg.
 5. Suggesties voor te ondernemen activiteiten:
 - organiseren van ondernemersbijeenkomsten over dit onderwerp. Over andere onderwerpen organiseert de gemeente die al jaarlijks, bijvoorbeeld ‘Geldzorgen op de werkvloer’, ‘Circular werken’, ‘Innovatie’, enz;
 - een thema als ‘Arbeidsmarkt’ of ‘Sociaal beleid’ is prima te combineren met ‘Mantelzorg en werk’;
 - betrek werkgevers in de gemeente die mantelzorgvriendelijk personeelsbeleid hebben als voorbeeldfunctie/ervaringsdeskundige bij informatieve bijeenkomsten voor werkgevers;
 - het aspect van een goede balans tussen werk en mantelzorg mee laten wegen in de jaarlijkse verkiezing van de beste ondernemer/de meest veelbelovende ondernemer in SWF;
 - organiseer jaarlijkse verkiezing van de mantelzorgvriendelijke ondernemer van het jaar;
 - met dit onderwerp deelnemen aan informatiemarkten voor werkgevers en werkende mantelzorgers die daar ook met elkaar in gesprek kunnen;
 - aantal keren per jaar nieuwsbrief over dit onderwerp verspreiden (met praktijksituaties, successen, ondersteuningsmogelijkheden voor de werkgever en voor de werkende mantelzorger e.d.);

ADVIESRAAD SOCIAAL DOMEIN
SÚDWEST-FRYSLÂN

- voor werkende mantelzorgers informatiebijeenkomsten/trainingen organiseren via bijv. SoCo (waarom en hoe breng je bij je werkgever ter sprake dat je naast je werk ook thuis mantelzorg verleent, hoe het is om dat te combineren en hoe de werkgever daarbij behulpzaam zou kunnen zijn).

Uiteraard zijn wij te allen tijde bereid om ons advies toe te lichten. Wij gaan ervan uit dat wij, primair onze Werkgroep Mantelzorg, betrokken blijven bij de verdere uitwerking van de plannen

Met vriendelijke groet,
Adviesraad Sociaal Domein Súdwest-Fryslân
Hero Veger, voorzitter

8 juni 2024